

Dit nieuwe verkeersslachtoffer stimuleerde ons om toch nog maar eens een poging te wagen met de fotovallen in Doeveren (voor de derde keer al), onder het motto 'de aanhouder wint': misschien zijn er jongen. Na vele honderden foto's van bosmuizen stond op 28 augustus alvast één duidelijke boommarter op de gevoelige plaat. De plaats van opname en de plaats waar in juni een exemplaar sneuvelde, liggen op korte afstand van elkaar, maar wel gescheiden door de autosnelweg E403!

Boommarter in Doeveren, 28 augustus 2012 (foto's INBO)

Ondanks de afwezigheid van 'hard bewijs' van voortplanting (foto's van jongen, vondst van nestboom,...) mogen we er na enkele oude waarnemingen, een eerste verifieerbaar verkeersslachtoffer in 1999, een fotovalopname in 2010, de vondst van twee dode adulte mannetjes én een fotovalopname in 2012 van uitgaan dat een kleine populatie zich weet stand te houden in de bossen van het Brugse Houtland.

Boommarter op de gevoelige plaat in Meerdaalwoud (Vlaams-Brabant)

Het Meerdaalwoud ten zuiden van Leuven is één van grotere bossen in Vlaanderen, bovendien gekenmerkt door een continue bebossing doorheen de geschiedenis. Toch ontbrak, sinds de vroege jaren '80, enig bewijs van voorkomen van boommarter. Geruchten waren er nog wel, en sporadisch sijpelde er een waarneming door die best mogelijk een boommarter kon zijn. Toch bleef er rond veel waarnemingen een waas van onduidelijkheid hangen. Steenmarters zijn immers alomtegenwoordig in deze streek, die behoort tot het historische bolwerk van steenmarters in Vlaanderen en waar de dichtheden momenteel hoger zijn dan in nieuw gekoloniseerde gebieden. Het is goed mogelijk dat er hierdoor waarnemingen van boommarters werden en worden toegeschreven aan steenmarters. Nochtans hebben we met het marternetwerk nooit een verkeersslachtoffer van boommarter ingezameld in de omgeving van het Meerdaalwoud, ook niet toen er nog geen ecoduct lag over de zeer gevaarlijke Naamsesteenweg die het bos doormidden snijdt. Steenmarters daarentegen worden er genoeg ingezameld.

Deze zomer zijn we met onze fotovallen geland in het gebied. Van 31 mei tot 2 augustus stonden er een vijftal fotovallen opgesteld. Na opnames van vier verschillende steenmarters, een everzwijn, vele reeën, eekhoorns en een egel stond er op 19 juli een boommarter op de foto in het bosreservaat Mommedeel, in het noordoosten van het gebied. Helaas staat de marter met de rug naar de camera, maar de bruine ondervacht (in plaats van de witte ondervacht bij steenmarters), is goed zichtbaar. De fotovallen bleven hierna nog een aantal weken staan maar leverden helaas geen extra boommarterfoto's meer op.

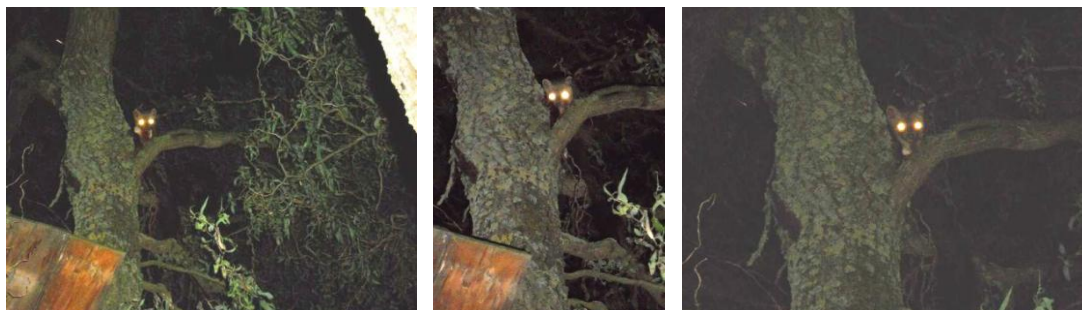
Bewijs van voortplanting is er dus (nog) niet, maar gezien de grootte van het bosgebied (Meerdaalwoud en het aanpalende Heverleebos) en de historisch bekende aanwezigheid, kan je verwachten dat de soort zich er ook voorplant. Deze bossen bevinden zich bovendien in de leemstreek, waardoor het voedselaanbod voor boommarters er rijker is dan in de bossen op de arme zandgronden in de Antwerpse Kempen. De aanwezigheid van diverse bosreservaten binnen het Meerdaalwoud garandeert bovendien een groot aanbod aan holle bomen en structuurrijke plekken.

Boommarter in Meerdaalwoud, 19 juli 2012 (foto INBO)

Boommarter gefotografeerd nabij Makegemse bossen (Merelbeke, Oost-Vlaanderen)

Op 28 juni 2012, om 23 uur 25 werd Franky Slock gealarmeerd door zijn hond die aanhoudend bleef blaffen. De oorzaak bleek een marter te zijn die zich onder een woonwagen bevond. De marter vluchtte een nabijgelegen boom in. Een waarneming van een marter hoeft op zich niet te verwonderen, steenmarters zijn namelijk al meerdere jaren algemeen ten zuiden van Gent. Gelukkig slaagde Franky er in om foto's te nemen, niet alleen een vereeuwiging van een bijzonder moment, maar ook uniek bewijsmateriaal van op zijn minst tijdelijke boommarteraanwezigheid in het hart van Oost-Vlaanderen, even ten zuiden van Gent! In vogelvlucht liggen de Makegemse bossen op een 30-tal km ten zuidwesten van de bossen rond Sinaai, maar daartussen liggen de twee drukste autostrades van België (de E40 en de E17), de Schelde, vele drukke verbindingswegen, zeer veel lintbebouwing en vooral bitter weinig bosgebieden, enkel kleine versnipperde bosfragmenten. Deze waarneming is één van de meest verrassende van de laatste jaren, de soort blijft ons verbazen! Het wordt afwachten of boommarters zich kunnen handhaven (of zich altijd gehandhaafd hebben??) in de Makegemse bossen.

Boommarter te Merelbeke op 28 juni 2012 (foto's Franky Slock)

De combinatie van de recente waarnemingen in westelijk Henegouwen (zie verder) en deze waarneming in het centrum van Oost-Vlaanderen doet de vraag rijzen of Vlaamse boommarterpopulaties misschien toch niet zo geïsoleerd zijn als we denken. Eén van de grote raadsels rond het voorkomen van boommarters in kleine en geïsoleerde bosgebieden (zoals in